

De minister van Justitie en Veiligheid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 16950
2500 BZ Den Haag
www.nctv.nl

Datum
4 april 2023

Ons kenmerk
4676076

nota

Beslisnota Kamerbrief aanpak Vitaal

1. Aanleiding

Momenteel wordt onder coördinatie van de NCTV gewerkt aan een versterking van de aanpak ter bescherming van de vitale infrastructuur (de Aanpak vitaal). MBZK, MDEF, MEZK, MFIN, MIenW, MKenE, MLNV, MOCW en MVWS zijn hierbij betrokken. In eerdere communicatie is aan de Kamer toegezegd hier voor de zomer een brief over toe te zenden. In recente commissiedebatten heeft de Kamer naar deze brief geïnformeerd. Daarnaast wordt in de brief ingegaan op de uitvoering van een aantal moties.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met verzending van bijgaande Kamerbrief aan de Tweede Kamer.

3. Kernpunten

Overheden, bedrijven, organisaties en inlichtingen- en veiligheidsdiensten werken samen aan het beschermen van de continuïteit, integriteit en vertrouwelijkheid van de vitale infrastructuur. Deze opgave wordt echter steeds complexer, door een toenemende dreiging vanuit statelijke actoren, groeiende digitale verwevenheid en complexe ketenafhankelijkheden. Het kabinet werkt daarom aan de doorontwikkeling van de aanpak. In bijgaande brief wordt achtereenvolgens ingegaan op de dreigingen en kwetsbaarheden voor de vitale infrastructuur en de drie hoofdlijnen van de inzet voor de komende jaren die daaruit volgt.

Bijgaande brief is behandeld in de Ministerraad van woensdag 17 mei jl. Voorafgaand hieraan lag de brief voor in de RDINEV van 16 mei. De suggestie om de relatie tot andere ontwikkelingen die de aanpak Vitaal raken explicieter naar voren te laten komen is in de brief verwerkt.

4. Toelichting

4.1 Politieke context

De bescherming van de vitale infrastructuur staat in de politieke belangstelling. De afgelopen tijd zijn verschillende moties ingediend en Kamervragen gesteld in relatie tot dit onderwerp. In de Kamerbrief wordt ingegaan op onderstaande moties en toezeggingen:

- De motie Van den Berg (CDA) c.s. over een versterkte aanpak van de bescherming van vitale processen en diensten.

- De motie Rajkowski (VVD) c.s. over het uitvoeren van een scan op aanwezigheid van apparatuur of programmatuur van organisaties uit landen met een tegen Nederland gerichte offensieve cyberagenda binnen de vitale infrastructuur.
- De toezegging in de appreciatie van de motie Rajkowski (VVD) c.s. om de nationale veiligheid als zwaarwegend criterium op te nemen in de beoordeling van inkoopopdrachten en aanbestedingen van vitale aanbieders.
- De toezegging – in de beantwoording (van MIenW, mede namens MEZK, MBHO en u) van de Kamervragen van de leden van Dijk en Amhaouch (beiden CDA) over het bericht "Terwijl Amerikanen zwaar materieel aanvoeren voor de oorlog, verkopen EU-staten havens aan China" – dat de Kamer begin 2022 geïnformeerd wordt over de versterkte aanpak vitaal en de implementatie van de NIS2- en CER-richtlijn.

Datum

4 april 2023

Ons kenmerk

4676076

Tevens wordt met de brief opvolging gegeven aan de ambitie uit het coalitieakkoord om de vitale infrastructuur beter te beschermen.

4.2 Financiële overwegingen

Om aan de ambitie om het beleid ter bescherming van de vitale infrastructuur door te ontwikkelen en te versterken te kunnen voldoen, zijn bij coalitieakkoord structureel middelen vrijgemaakt voor de versteviging van deze taken (oplopend tot € 34 mln. structureel in 2027). Deze middelen maken deel uit van een bredere structurele investering van € 300 miljoen waarmee onder andere de AIVD en de MIVD worden versterkt en investeringen worden gedaan op het gebied van economische veiligheid en cybersecurity. Het beschikbare budget van € 34 mln. is verdeeld over de bij de Aanpak vitaal betrokken vakdepartementen en inlichtingen- en veiligheidsdiensten.

Op dit moment is er intensief contact met verschillende betrokken ministeries over de implementatie van de herziening van de richtlijn netwerk- en informatiebeveiliging (de NIS2-richtlijn) en de richtlijn veerkrachtige kritieke entiteiten (de CER-richtlijn). De precieze benodigde investeringen voor deze trajecten zijn momenteel nog niet volledig te overzien en ook afhankelijk van nog te nemen implementatiekeuzes. Hierover zal u op een later moment separaat worden geïnformeerd.

4.3 Juridische overwegingen

- Als onderdeel van de Aanpak vitaal wordt o.a. ingezet op minder vrijblijvendheid en verankering van de aanpak in wet- en regelgeving. De implementatie van twee in december 2022 gepubliceerde Europese richtlijnen die de digitale en fysieke weerbaarheid van de vitale processen versterken zijn hier een belangrijk onderdeel van: de herziening van de richtlijn netwerk- en informatiebeveiliging (de NIS2-richtlijn) en de richtlijn veerkrachtige kritieke entiteiten (de CER-richtlijn).
- Op dit moment wordt onder coördinatie van de NCTV voorbereiding getroffen voor de implementatie van beide richtlijnen. De conceptwetsvoorstellen zullen naar verwachting dit najaar in consultatie gaan. Over de precieze inhoud wordt u t.z.t. separaat geïnformeerd.
- In de Kamerbrief wordt kort ingegaan op de hoofdlijnen van de nieuwe wet- en regelgeving. Over de inhoud van de implementatiewetgeving en

bijbehorende implementatiekeuzes zal de Tweede Kamer bij de parlementaire behandeling van de wetsvoorstellen afzonderlijk worden geïnformeerd.

Datum

4 april 2023

Ons kenmerk

4676076

4.4. Krachtenveld

De ministers van BZK, DEF, EZK, FIN, IenW, KenE, LNV, OCW en VWS zijn betrokken bij de Aanpak vitaal en daarmee bij de totstandkoming van de Kamerbrief. De brief heeft voorgelegen in de CDINEV van 25 april, de RDINEV van 16 mei en de Ministerraad van 17 mei jl.

De brief zal door u worden ondertekend en (gezien het grote aantal betrokken bewindspersonen) namens het kabinet worden verzonden.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.